

YAŞASIN CUMHURİYET

Kurtuluş Savaşı'mızı kazanmıştık. Düşmanlar yurdumuzdan çekilmişti. Ankara başkent olmuştu. Artık Cumhuriyet'i ilan etme zamanı gelmişti. 28 Ekim 1923 gününün gecesinde, Atatürk, arkadaşlarını Çankaya'da toplamıştı. Mustafa Kemal, durumu anlattıktan sonra, toplantıda bulunanlara:

__Yarın Cumhuriyet'i ilan edeceğiz, demişti.

Ertesi günü, Türkiye Büyük Millet Meclisi, devletimizin idare şeklinin Cumhuriyet olduğunu kabul etmişti.

__Yaşasın Cumhuriyet!...sesleri Meclis'in salonlarında yankılanmıştı.

Atatürk, mecliste oybirliğiyle Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı seçilmişti. Bu şerefli göreve seçildiği gün, Atatürk, kırk iki yaşındaydı.

29 Ekim 1923 günü akşamı, İzmir'in Karşıyaka semtinde dolaşıyorduk. Şenlik topları patlamaya başlamıştı. Biraz sonra herkes:

__Cumhuriyet ilan edildi!. Yaşasın Cumhuriyet!.. sesleriyle seviniyor, coşuyordu. Biz de çok sevinmiştik.

Fakat Cumhuriyet neydi? Neden bu kadar seviniyorduk? İşte bunu pek bilemiyorduk. Yalnız bizi, pek çok sevindiren şey, Atatürk'ün Cumhurbaşkanlığına seçilmiş olmasıydı. Ne olursa olsun, O başımızda olsun. O, büyüsün, şerefi ve kudreti artsın. O yükselsin, yaşasın istiyorduk.

Birkaç gün içinde okulda, Cumhuriyet konusunu öğrenmeye başladık. Türkçe derslerinde, Cumhuriyet'imiz için yazılmaya başlanan şiirleri ezberliyorduk.

❖ Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Atatürk'ün Cumhurbaşkanı seçilmesine neden çok sevinmişler?

Atatürk başlarında olsun, büyüsün, şerefi, kudreti artsın, o yükselsin ve yaşasın diye.

2. Atatürk arkadaşlarını 28 Ekim 1923 gününün gecesinde nerede toplamıştı?

Çankaya'da

3. Cumhuriyet konusunu öğrenmeye başlayınca okulda neler yapmışlar?

Türkçe dersinde Cumhuriyet için yazılan şiirler ezberlemişler.

4. Cumhuriyetimizi bu yıl kaçınıcı yaşını kutluyoruz?

Doksan yedinci yılını kutluyoruz.

❖ Aşağıdaki adlardan özel ad olanlara (Ö), Tür (cins) ad olanlara (T) koyalım.

merdiven (T)

Maviş (Ö)

Şirin Sokak (Ö)

Ağrı Dağı (Ö)

telefon (T)

Cumhuriyet (Ö)

bilgisayar (T)

Bursa (Ö)

yumurta (T)

Karadeniz (Ö)

İznik Gölü (Ö)

Türkiye (Ö)

❖ Özel adlara getirilen (-cı, -lı, -sız, -gil, -ler, -lar) gibi ekler kesme işaretiyle ayrılmaz. Bu kurala uyan kelimelerin altına ✓ işareti koyalım.

Ankaralı ✓

Minnoşa ()

Atatürkün ()

Aliler ✓

Gamzeler ✓

Polatlının ()

Bursanın ()

Üsküdarlı ✓

Mehmetgil ✓

Fatmacı ✓

Tuz gölünde ()

Uludağa ()

Ömersiz ✓

Türkiyeli ✓

Adanadan ()

Neşeler ✓

❖ Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti gereksiz kullanılmıştır?

- A. Aslı'nın ödevi çok güzel olmuş.
- B. İznik Gölü'nün suyu çok soğuk olur.
- C. Okulda Bursa'lı biriyle tanıştım

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel isimlerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A. Bizim okulumuz Antalya'dadır.
- B. Dünya Güneş'in etrafında dolanır.
- C. Tatilde Bulgarista'na gidecekler.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A. İstiklal Marşı'nı Mehmet Akif ersoy yazmış.
- B. Kral Şakir yine yaptı yapacağını.
- C. Uyuyan Güzel masalında her şey çok heyecanlı.

❖ Aşağıdaki zihinden çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

 $89 - 60 = ?$
 $80 - 60 = 20$
 $9 - 0 = 9$
 $20 + 9 = 29$

 $47 - 30 = ?$
 $40 - 30 = 10$
 $7 - 0 = 7$
 $10 + 7 = 17$

 $73 - 50 = ?$
 $70 - 50 = 20$
 $3 - 0 = 3$
 $20 + 3 = 23$

 $99 - 40 = ?$
 $90 - 40 = 50$
 $9 - 0 = 9$
 $50 + 9 = 59$

 $85 - 20 = ?$
 $80 - 20 = 60$
 $5 - 0 = 5$
 $60 + 5 = 65$

 $99 - 90 = ?$
 $90 - 90 = 0$
 $9 - 0 = 9$
 $0 + 9 = 9$

 $62 - 40 = ?$
 $60 - 40 = 20$
 $2 - 0 = 2$
 $20 + 2 = 22$

 $78 - 50 = ?$
 $70 - 50 = 20$
 $8 - 0 = 8$
 $20 + 8 = 8$

❖ Aşağıdaki zihinden çıkarma işlemlerini örnekteki gibi yapalım.

$$\begin{array}{r} 400 \\ - 80 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow \begin{array}{r} 400 + 20 \\ 80 + 20 \\ \hline 420 \\ 100 \\ \hline 320 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 500 \\ - 70 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow \begin{array}{r} 500 + 30 \\ 70 + 30 \\ \hline 530 \\ 100 \\ \hline 430 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 800 \\ - 90 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow \begin{array}{r} 800 + 10 \\ 90 + 10 \\ \hline 810 \\ 100 \\ \hline 710 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 600 \\ - 50 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow \begin{array}{r} 600 + 50 \\ 50 + 50 \\ \hline 650 \\ 100 \\ \hline 550 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 300 \\ - 70 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow \begin{array}{r} 300 + 30 \\ 70 + 30 \\ \hline 330 \\ 100 \\ \hline 230 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 400 \\ - 40 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow \begin{array}{r} 400 + 60 \\ 40 + 60 \\ \hline 460 \\ 100 \\ \hline 360 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 900 \\ - 90 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow \begin{array}{r} 900 + 10 \\ 90 + 10 \\ \hline 910 \\ 100 \\ \hline 810 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 100 \\ - 60 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow \begin{array}{r} 100 + 40 \\ 60 + 40 \\ \hline 140 \\ 100 \\ \hline 40 \end{array}$$

❖ Aşağıdaki sayıları en yakın onluğa yuvarlayıp karşlarına yazalım.

78 → <u>80</u>	549 → <u>550</u>	495 → <u>500</u>	615 → <u>620</u>
156 → <u>160</u>	401 → <u>400</u>	582 → <u>580</u>	412 → <u>410</u>
187 → <u>190</u>	27 → <u>30</u>	327 → <u>330</u>	296 → <u>300</u>
651 → <u>650</u>	881 → <u>880</u>	49 → <u>50</u>	97 → <u>100</u>

❖ Aşağıdaki sayıları örnekteki gibi en yakın onluğa yuvarlayıp tahmini toplamlarını bulalım. Tahmini sonucu gerçek sonuç arasındaki farkı bulalım.

İşlem	Tahmini sonuç	Gerçek sonuç	Aradaki fark
$\begin{array}{r} 446 \\ + 73 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 450 \\ + 70 \\ \hline 520 \end{array}$	$\begin{array}{r} 446 \\ + 73 \\ \hline 519 \end{array}$	$\begin{array}{r} 520 \\ + 519 \\ \hline 001 \end{array}$

İşlem	Tahmini sonuç	Gerçek sonuç	Aradaki fark
$\begin{array}{r} 395 \\ + 149 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 400 \\ + 150 \\ \hline 550 \end{array}$	$\begin{array}{r} 395 \\ + 149 \\ \hline 544 \end{array}$	$\begin{array}{r} 550 \\ + 544 \\ \hline 006 \end{array}$

İşlem	Tahmini sonuç	Gerçek sonuç	Aradaki fark
$\begin{array}{r} 504 \\ + 275 \\ \hline ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 500 \\ + 280 \\ \hline 780 \end{array}$	$\begin{array}{r} 504 \\ + 275 \\ \hline 779 \end{array}$	$\begin{array}{r} 780 \\ + 779 \\ \hline 001 \end{array}$

VARLIKLARIN HAREKET ÖZELLİKLERİ
KONU TESTİ

Mert bisikletiyle öndeki arkadaşını takip ediyor.
Arkadaşının peşinden sokak sokak geziyor.

1. Mert arkadaşının peşinden giderken hangi hareketi yapıyor?
A. Yavaşlama
B. Yön değiştirme
C. Sallanma

2. Önüne aniden öğrenci çıkan araç sürücüsü araca hangi hareketi yaptırır?
A. Durma
B. Sallanma
C. Yavaşlama

3. Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?
A. Yolcu almak için durağa yaklaşan otobüs hızlanma hareketi yapar.
B. Hastasını hastaneye yetiştirmeye çalışan ambulans hızlanma hareketi yapar.
C. Arabasıyla yokuş yukarı giden Hasan Amca hızlanma hareketi yapar.

4. Bisikletin bölümlerinin hareketinden hangisi farklıdır?
A. Bisikletin tekerlerinin hareketi
B. Bisikletin pedallarının hareketi
C. Bisikletin direksiyonunun hareketi

5. Aşağıdakilerden hangisi varlıkların hareket özelliklerinden biri değildir?
A. İtme
B. Yön değiştirme
C. Sallanma

6. Yukarıdaki şemada boş kalan yere hangisi gelmelidir?
A. Çekme kuvveti
B. İtme kuvveti
C. Yön değiştirme

- İstiklal marşı okunurken gönderde dalgalanan bayrağımız hareketi yapar.
7. Noktalı yere hangisi gelmelidir?
A. Dalgalanma
B. Yavaşlama
C. Sallanma

8. Aşağıda belirtilen durumların hangisinde yavaşlayan hareket söz konusudur?
A. Merdivenlerde koşarken öğretmenini gören öğrenci
B. İpte asılı çamaşırın rüzgâr esmesiyle yaptığı hareket
C. Oyunağını balkondan düşüren Mete'nin oyunağının hareketi

❖ Aşağıda verilen davranışlardan doğru olanlara (D), yanlış olanlara (Y) koyalım.

(D) Okuldaki tüm eşyalara evimdeki eşyalar kadar özen gösteririm.

(Y) Ellerim doluysa sınıf kapısını tekme atarak açarım.

(D) Sınıfta gereksiz yanan lambaları hemen söndürürüm.

(Y) Okul tuvaletindeki musluktan akan suyu uzun uzun izlemek hoşuma gider.

(D) Sınıfta kalorifer yanarken sınıfı biraz havalandırdıktan sonra pencereyi hemen kapatırım.

(Y) Açık bırakılan muslukları görünce kim açıysa o kapatsın diye düşünüp öylece bırakırım

(D) Oturduğum sıramın ve sınıftaki diğer eşyaların önemini bilir onları korurum.

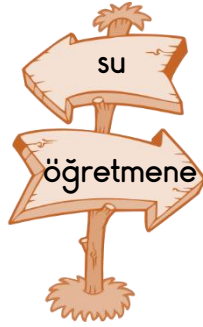
(Y) Teneffüslerde çöp kovasıyla top oynamak çok eğlenceli.

(Y) Öğretmenimiz sınıfta yokken projeksiyonu açıp ışığıyla oynuyoruz.

(Y) Arkadaşlarım okul eşyalarına zarar verirse bunu kimseye söylemem.

❖ Aşağıda verilen kelimeleri boşluklara uygun olarak yerleştirin.

- Tuvalet temizliğine dikkat edersek daha az**su**..... harcamış oluruz.
- Okul koridoru yeterince ışık alıyorsa lambaları**gereksiz**..... yere açmamalıyız.
-**Sıramızı**... temiz ve düzenli kullanırsak bizden sonra kullananlara saygılı davranmış oluruz.
- Okul eşyalarını**özensiz**..... kullanırsak okulumuzun paraları boşa gider.
- Tuvalette muslukları boşa akıtan arkadaşlarımı**uyarırım**.....
- Teneffüslerde gereksiz yere tahtayı karalamak**israfa**..... yol açar.
- Okul eşyalarına zarar verenleri**öğretmene**..... söylemeliyiz.
- Okulda ve sınıfta**temizliğe**..... özen göstermek tasarruf sağlar.
- Okul eşyaları hepimizin**ortak**..... malıdır.
- Sınıfta kapıları ve pencereleri**yavaş**..... açıp kapatmalıyız.